

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 274. — ŠTEV. 274.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 21, 1923. — SREDA, 21. NOVEMBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

TRAGIČNI DOGODKI NA ELLIS ISLANDU

Staro ženico so spustili na kopno, ko je bila že mrtva. — Brezuspješni napor njenih otrok. — Šele, ko je starika umirala, je dobil sin sporočilo, naj nemudoma pride. — Starka je bila pokopana na newyorškem židovskem pokopališču. — Neizprosna postava.

Kljub strogim odredbam priseljeniške postave in kljub prekoračenju kvot, določenih od te postave, se je posrečilo otrokom Mrs. Judith Hoffman, priseljenke iz Rusije, izposlovati pripust v Združene države. Ne more pa se veseliti pričakovanega brezskrbnega življenja v krogu svojih otrok, kajti pripustili so jo šele, ko je bila mrtva.

Mrs. Hoffman, ki je bila stara 63 let, je bila rojena v Sepitovki v Rusiji, kjer se je omožila ter vzgojila tri sinove in eno hčer. Otroci so se polagoma preselili v Združene države. Sinovi so imeli tukaj dobrodušne trgovine s krznom, in hči se je poročila z nekim trgovcem v Philadelphiji.

Pred par meseci je umrl oče, in najstarejši sin je odpotoval v Rusijo, da privede mater v Ameriko. Drugega novembra sta dospela semkaj, a izvedela uničujočo novico, da je ruska kvota izrpana in da bo mati prevedena na Ellis Island ter deportirana. Vsi štiri otroci so stori- li vse, kar je bilo v njih moči, da izposlujejo pripust matere, ki je namerala preživeti preostale dni svojega življenja v krogu svojih otrok. Obrnili so se s prošnjami na priseljeniške oblasti, izvedli ves mogoč politični vpliv ter pomudili visoko kavejco, a vse zaman. Strogih določb postave ni bilo mogoče lomiti.

Stara ženica je samotno in v joku preživela svoje dneve na Ellis Islandu, kajti umirane so bile njene sanje, da srečno žive v družbi svojih otrok v Združenih državah.

V nedeljo zvečer pa je dobil najstarejši sin uradno sporočilo z Ellis Islanda, da umira tam njegova mati, ker je zbolela na obojestranski pljučnici. S svojimi brati in sestro je pohitel tjakaj, a le njega in enega nadaljnega brata so pustili k postelji umirajoče, dočim so morali drugi ostati zunaj. Pol ure pozneje je starka umrla. Nato so jo prenesli na kopno ter pokopali na židovskem pokopališču.

Ogdenburg, N. Y., 20. novembra. — S. Byer, šestnajstletno Poljakinjo, so vzeli včeraj iz St. Lawrence državne bolnice ter jo prevedli v New York, odkoder se bo vrnila s parnikom Zeeland preko Antverpena v svojo domovino. Zbolela je radi pomanjkanja, katero je morala prestopiti na Poljskem. Nahajala se je v državni bolnici na poti k okrevanju, ko je prišlo povelje za njeno deportacijo. Ker ni še pet let v deželi, niso nič pomagale vse njene prošnje in prošnje drugih, med njimi governerja Smitha. Vrniti se bo morala v staro domovino, kjer nima niti sorodnikov, niti prijateljev in kjer bo najbrž umrla vsled pomanjkanja.

15 MILIJONOV NEMCEV JE BREZ HRANE.

Berlin, Nemčija, 20. novembra. Strokovnjaki so dognali, da Nemčija lahko preživlja tri četrtine svojega prebivalstva. Z drugimi besedami rečeno — Nemčija ima petnajst milijonov več ljudi kot jih more prehraniti.

BELGIJA JE VPOKLICALA TRI LETNIKE VOJAŠTVA.

Bruselj, Belgija, 20. novembra. Belgija je poklicala pod orožje letnike 1919, 1920 in 1921. Socialistični člani so proti temu v poslanski zbornici odločno protestirali, toda njihov protest je naletel na gluha ušesa.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA

Razpisila na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din.	\$12.30
2000 Din.	\$24.60
5000 Din.	\$60.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpisila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu. Opattiji in Zadru.

300 lir	\$ 9.80
300 lir	\$14.40
500 lir	\$23.50
1000 lir	\$46.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljave, ki prinesejo znesek pet tisoč dolarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospje poslan denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je posiljite najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 4247 New York, N. Y.
Glavno sastopništvo Jadranske Banke.

Slika nam kaže mrtvaški sprevod bivšega angleškega ministrskega predsednika Bonar Lawa. Poleg krste lahko opazite angleškega prestolonaslednika, prinača iz Watesa.

TRUPLO POGREŠANEGA OTROKA SO NAŠLI

Neka zver v človeški podobi je zvalila otroka v klet ter ga usmrtila. — Truplo sta našla dva uslužbenca Gas Company. Zdravniki so dognali, da je bil zadušen.

V kleti petnadstropne hiše št. 71 Suffolk Street so našli truplo štiriinpol letnega Irvinga Pinkelnyja, kateri je bil izginil 26. oktobra.

Ko so očetu pokazali truplo, je izjavil, da je to njegov otrok.

Izza 26. oktobra ga je iskalo po mestu in okolici na stotine detektivov, pa brez uspeha.

Včeraj se je nekdo v dotični hiši pritožil, da pušča plin v kleti. Gas Company je poslala dva svoja uslužbenca, naj popravita nedostatek. Na malem zaboju poleg stene sta našla truplo.

Poklicala sta policijo, ki je takoj zaprla ulico, kajti v trenutku se je zbrala v bližini hiše tisočglava množica ljudi.

Policija sedaj poizveduje po neki poljski družini, ki se je neznankam preselila pred štirinajstimi dnevi.

Zdravniki so dognali, da je bil otrok zadušen. V klet ga je najbrž zvalil kak degeneriranec ter tam zavrtil svoje nečloveško dejanje.

Neka mlada deklica iz sosedštine je izpovedala, da jo je hotel pred par dnevi zvaliti v klet nek postaren grd človek, kojega obraz je bil poln mozoljev. Deklica se ga je ustrašila ter je pobegnila.

Policija ima natančen opis dotičnika.

USMRTEL ŽENO IN BORDARJA

Trenton, N. J., 20. novembra. Danes zjutraj je vlomil v svoje stanovanje čevljar Bartanovič ter ustrelil svojo ženo in bordarja Vojlovica. Zatem je šel čevljar v klet ter si prestrelil glavo.

Dva otroka zakonskega para sta bila priča te strašne žaloigre.

BOLGARSKE VOLITVE

Dunaj, Avstrija, 20. novembra. Zadnja poročila javljajo, da je dobila pri zadnjih bolgarskih volitvah vlada 185, ostale stranke pa 62 glasov.

VELIKA BLAZNIKOVA PRATIKA

(s tremi mladiči)
Cena s poštnino 20c.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
New York

5 LJUDI UMORIL S POMOČJO BACILOV

Bavarec je obtožen, da je umoril pet ljudi s pomočjo bolezenskih kali. — Poročil se je z deklico, potem ko je umrla cela družina na skrivnosten način.

Monakovo, Bavarska, 20. nov. Obravnava proti Robertu Huber, ki je osumljen, da je zastupil štiriinpol letnega Irvinga Pinkelnyja, kateri je bil izginil 26. oktobra. Ko so očetu pokazali truplo, je izjavil, da je to njegov otrok. Izza 26. oktobra ga je iskalo po mestu in okolici na stotine detektivov, pa brez uspeha. Včeraj se je nekdo v dotični hiši pritožil, da pušča plin v kleti. Gas Company je poslala dva svoja uslužbenca, naj popravita nedostatek. Na malem zaboju poleg stene sta našla truplo. Poklicala sta policijo, ki je takoj zaprla ulico, kajti v trenutku se je zbrala v bližini hiše tisočglava množica ljudi. Policija sedaj poizveduje po neki poljski družini, ki se je neznankam preselila pred štirinajstimi dnevi. Zdravniki so dognali, da je bil otrok zadušen. V klet ga je najbrž zvalil kak degeneriranec ter tam zavrtil svoje nečloveško dejanje. Neka mlada deklica iz sosedštine je izpovedala, da jo je hotel pred par dnevi zvaliti v klet nek postaren grd človek, kojega obraz je bil poln mozoljev. Deklica se ga je ustrašila ter je pobegnila. Policija ima natančen opis dotičnika.

Huber se je seznanil z Walburgo Reindl pred nekako petimi leti, ko je bila ona s svojo sestro Marijo v bavarskih gorah v zimskih mesecih. Seznanil se je s celo družino, kateri je rekel, da je sin nekega avstrijskega častnika, dočim je bil v resnici iz navadne družine. Kmalu nato je zbolela mati obeh deklic na neki kožni bolezni, eryspelas, ter umrla štiriinpol dni potem. Dve leti pozneje je podlegla Marija isto bolezni. V obeh slučajih je pomagal Huber, ki je bil preje laboratorijski pomočnik, s svojim zdravniškim znanjem. Nato pa je zbolel na isti bolezni trgovec Reindl sam, ki je bil vedno krepak človek. Huber je masiral izpad, ki se mu je pojavil na nogi, a pozneje domači zdravnik proglasil trgovca ozdravljenim, s pomočjo manjše operacije. Njegov zet je kazal na znaj veliko veselje, a tri mesece pozneje je Reindl umrl. Avtopsijske je pokazala sledove arzenika. Enajst dni pozneje se je Hubert poročil z Walburgo, edino dedinjo premoženja.

Tokom obravnave je iznašel domači zdravnik, ki je imel Huberja na sumu, da je dobival Huber serum eryspelasa in arzenik v neki bolnici. Domneva se, da je okužil vse tri s kalmi bolezni, a vse teh obdolžitev ni bilo mogoče dokazati. Kljub temu pa je bil Huber obsojen na petnajst let ječe, kajti dokazalo se mu je, da je ponudil zastrupljeno vino znancom družine, stari zakonski dvojici Grimm, kateri je ukradel dragulje ter ta svoj zločin tudi priznal.

IZDAJATELJ SE JE USTRELIL

Moline, Ill., 20. novembra. — Danes se je ustrelil tukaj 45-letni John Sundine, izdajatelj lista "Moline-Dispatch". Možak je bil baje neozdravljivo bolan.

GDANSK SE VEDNO NEMŠKA TRDNJAVA

Pri volitvah so doživeli Poljaki velik poraz. — Nemci ne pijejo več piva. — Postalo je predrago za navadne ljudi.

Berlin, Nemčija, 20. novembra. V Gdansk so izvojevali Nemci zmago pri volitvah. Kljub velik delavnosti so izgubili Poljaki dva mandata od sedmih.

V Šleziji so vprizorili nezaposleni velike plenitve. Vse konfekcijske prodajalne in restavracije so bile oropane in vsa živila so plenilec odnesli. Krajevna policija je preslaba, da bi preprečila plenjenja.

Tudi v Berlinu so se nanovo pojavili kravali ter plenjenja prodajalen. Glavna vrata vseh prodajalen so ponavadi zaprta. Če pride pa človek v prodajalno skozi stranska vrata, se pritožujejo trgovci, posebno pa mesarji, da nimajo blaga. Pomanjkanje zalog je očitno posledica pričakovanja, da bodo cene živil zopet zmerno poskočile.

Funt mesa bo kmalu stal sedem tisoč milijard mark. Tudi če računamo vrednosti marke po najnižji ceni, je to še vedno nekako dva ameriška dolarja za funt mesa. Kruha v zadnjih par dnevih sploh ni mogoče dobiti za noben denar.

Berlin, Nemčija, 20. novembra. V zadnjem času so se strašno izpraznilo gostilne po Nemčiji, kajti vsled neprestanega padanja marke je cena piva tako poskočila, da si ga kmēt enostavno ne more več privoščiti. Ko je doseгла cena čaše piva tisoč milijonov mark ter se še vedno bolj dvigala, je izgubil povprečni Nemeec svojo ježo. On ostavno ni mogel več zmagati cene, katero se je zahtevalo za pivo. Pivo je za enkrat izločeno iz življenja navadnega Nemca, ki misli sedaj le še na vsakdanji kruh.

SENATOR LA FOLLETTE JE ZBOLEL

Washington, D. C., 20. nov. — Wisconsin senator La Follette je nenadoma zbolel. Zdravniki so dognali, da ima hudo gripo ter mu naročili, naj ostane najmanj teden dni v postelji.

DR. ZEIGNER JE ŠE VEDNO NA PROSTEM

Draždani, Saška, 20. novembra. Dr. Zeigner, bivši saški ministrski predsednik, je še vedno svoboden. V listih je objavil, da bo vsakogar tožil, kdor bi mu očital kako nepravilnost.

NOV PARLAMENT NA DUNAJU

Dunaj, Avstrija, 20. novembra. Po volitvah se je danes v prvič sestel držav. zbor. Zvezni kancler Ignaz Seipel je formalno resigniral, zbornica pa ni hotela sprejeti resignacije.

BANDIT OROPAL BANKO V DAYTONU

Dayton, O., 20. novembra. — V podružnico Dayton Savings and Trust banke je prišel oborožen neznanec, prigrlil blagajnika, da mu je vtaknil v žep pet tisoč dolarjev ter zatem neznanokam izginil. Rop se je završil na voga-lu ulice, kjer je bilo na stotine ljudi.

POLICIJA V NEMŠKEM PARLAMENTU

Zborovanje je bilo odgodeno do četrтка. — Odločen protest komunističnega poslanca. — Stresemannovo ministrstvo se bo še par dni vzdržalo na površju. — Vsi dohodi k državnemu parlamentu so močno zastraženi. — Bavarska bo zanaprej skrbela sama zase. — V prometu je nov denar, toda Monakovčani ga še niso videli.

Berlin, Nemčija, 20. novembra. — Danes popoldne je bilo zborovanje državnega zborā nenadoma prekinjeno.

Glasovanje, če naj se izreče Stresemannovi vladi zaupnico ali ne, se ni vršilo. To dejstvo je zaenkrat rešilo Stresemannovo vlado, ki sicer ve, da bo morala odstopiti, pa kljub temu vztrajno zavlačuje svoj odstop.

Glavna govornika sta bila predsednik državnega zborā Loeb in komunistični poslanec Remmele.

Komunist je zahteval, naj se policija takoj odstrani iz zbornice.

Loeb je pa odvrnil, da bodo policisti ostali, kajti njihova naloga je skrbeti za red v parlamentu.

Ker je pa Remmele vztrajal pri svoji zahtevi, mu je rekel predsednik, naj odide iz zbornice.

Kljub temu, da so mu vsivprek pretili, je ostal na svojem mestu.

Zatem je predsednik odgodil zborovanje do četrтка. Poslanec Remmele je protestiral, kakorhitro je začel govoriti kancler Stresemann.

Berlin, Nemčija, 20. novembra. — Danes je posebna policija zastražila vse dohode k parlamentu. Po mestu se je namreč razširila govorica, da skušajo gotovi elementi usmrtiti državnega kanclerja Stresemanna in predsednika parlamenta, Loeba. Nadalje se poroča, da je predsednik Ebert večeraj pismeno naprosil ravnatelja državne banke Havensteina, naj resignira, ker časopisje vsak dan ostreje kritizira nemško finančno politiko.

Ko je Havenstein prečital Ebertovo pismo, se je tako razburil, da ga je zadela srčna kap.

Monakovo, Bavarska, 20. novembra. — Neki Kahrov taupnik je izjavil, da bo Bavarska zasledovala zanaprej svojo lastno politiko, obenem pa bo tudi poskušala delovati z Berlinom roko v roki.

Von Kahr je sicer monarhist po prepričanju, pa ne veruje v silo. On ne veruje, da bi bilo mogoče nasilno izpremeniti vladno obliko. Vse, kar se bo pojavilo, se bo pojavilo potom naravnega razvoja.

Z Berlinom se ne izplača pogajati. Vsa tozadevna pogajanja bi bila brezuspješna. Vlada je pred kratkim objavila, da je izdala nov denar, takozvano rentno marko, ki ima vrednost zlate marke.

Dosedaj pa ni videl tega novega denarja še noben Monakovčan.

Duesseldorf, Nemčija, 20. novembra. — V bitki med separatisti in porenškimi kmeti, ki se je pred kratkim završila v neposredni bližina Bonna, so bili separatisti popolnoma poraženi.

Na bojišču je obležalo 130 separatistov. Kmetje so imeli le malo mrtvih oziroma ranjenih.

Separatisti so napadli s sekirami, kosami in drugim orodjem.

Berlin, Nemčija, 20. novembra. — Danes so Francozi prosili, naj se obnove pogajanja s poruskimi industrijalci.

Francozi so izprevideli, da bi imeli velikansko škodo, če bi bil obrat mahoma ustavljen v vseh tovarnah.

Nemški industrijalci so izjavili, da se bodo udeležili posvetovanja, ako jim da francoska vlada pisano garancijo, da jih ne bodo francoske oblasti aretirale.

Pred kratkim se je namreč razširila med ljudstvom govorica, da je vrhovni poveljnik Degoutte zapovedal aretirati nemškega veleindustrialeca Hugo Stinnesa.

ANGLEŠKI KOMISARJI O RUSIJI

London, Anglija, 20. novembra. Včeraj se je vrnila iz Rusije komisija, sestojeca iz desetih članov. Komisarje je poslal v Rusijo ministrski predsednik Baldwin z nalogo, naj natančno prouče tamšnje razmere. Komisarji so izjavili, da je položaj v sovjetski Rusiji skoro normalen in da je ljudstvo deloma zadovoljno s sedanjo vlado.

NOV PARLAMENT NA DUNAJU

Dunaj, Avstrija, 20. novembra. Po volitvah se je danes v prvič sestel držav. zbor. Zvezni kancler Ignaz Seipel je formalno resigniral, zbornica pa ni hotela sprejeti resignacije.

KOLEDAR

za leto 1924
STANE SAMO 40c
Naročite ga takoj, da ne boste brez njega
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za leto letg	\$7.00
in Canada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za iznajetno za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov. Dopolni brez podpisa in obehnoti se ne pridružuje. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnja bivališča naznani, da hitreje nadamo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

PRIZNANJE RUSIJE

Že več let odhajajo v Rusijo ugledni Amerikanci pro-uevati tamošnje razmere.

Vsi se vračajo z zatrdilom, da se obeta sovjetski Rusiji krasna bodočnost in da je skrajni čas, da sklene ž njo Amerika trgovske zveze ter obnovi prijateljske odnose.

Največji nasprotnik sovjetske Rusije je bil predsednik Wilson.

Za časa njegove administracije je ameriška vlada objavila gotove dokumente o razmerah v Rusiji.

Ameriški zastopnik v Rusiji, Raymond Robins, je svaril vlado, naj teh dokumentov ne objavi, da so najbrže ponarejeni.

Angleški, francoski in italijanski ministrski pred- sedniki se jih niso hoteli posluževati v propagandne svr- he, ker so bili ponarejeni. Ameriška vlada je takrat do- živela grd fiasko.

Kmalom zatem so pa začeli odhajati v Rusijo ameriški kapitalisti, da se na svoje lastne oči prepričajo o trditvah sovjetske vlade.

In kot rečeno, vsi zatrjujejo, da je ni na svetu bolj- še obetajoče dežele kot je Rusija.

Vlada molči in se ne gane. Le takole s strani nami- gujejo, da gledajo kapitalisti v prvi vrsti na svoj žep.

Sedaj se je pa vrnil iz Rusije škof metodistske cer- kve Edgar Blake. Prvo, kar je povedal je, da mora Ame- rika na vsak način priznati sovjetsko Rusijo.

Metodiste pozna vsak kot velike verske fanatike. Če pa niti metodist ne more zaviti kake resnice, je jasno, da je dotična resnica pribita.

Pred kratkim je predsednik Coolidge brzoglavno če- stital italijanskemu kralju k njegovemu rojstnemu dnevu.

Če bi Coolidge vedel, kaj se godi s kraljevo vednost- jo po Italiji in po našem zasedenem ozemlju, bi najbrže tega ne storil.

Prejšnje čase so ameriški predsedniki čestitali ru- skemu carju, načelniku najbolj nasilne vlade v zgodovi- ni, ki je tiščala dvesto milijonov belokožcev v nevednosti ter jih je z dneva v dan teorizirala s krvjo in nasiljem. Skupina mednarodnih bankirjev diktira ameriški vladi, kakšna naj bo njena politika napram Rusiji.

Amerika noče priznati ruske vlade, ki je v zadnjih petih letih, neoziraje se na boje, vojne, punte, pomanjka- nja in lakoto, naučila pisati in čitati šest milijonov od- raslih moških in žensk. Amerika noče priznati vlade, ki je v par letih spravila vso mladino v šole.

Zakaj je noče priznati, ve le skupina mednarodnih bankirjev in državni tajnik Hughes.

Ali pa celo Hughes ne ve?

Stric Sam za gospodinje.

Ženske, prišedše v Ameriko iz drugih dežel, bo gotovo zanimalo zneti, da morejo dobiti od fede- ralnega departmeta vsakršne in- formacije glede domačega gos- podinjstva, kot naprimer glede rabe in pripravljanja raznih živil, pravi- lne prehrane otrok in vse družine in glede takih vsakdanjih vpra- šanj gospodinjstva, kot je perilo, odstranjanje madežev in raznih snovi itd.

V mnogih družinah so matere preobložene z neprestanim sitnim in dolgočasnim delom. To je dosti- krat posledica nepravilnega siste- ma v opravljanju gospodinjstva dela. Dostokrat je temu vzrok po- manjkanje primerne priprav: čim se družina zaveda, kako pri- merne so take družinske pripra- ve, stremi za tem, da si jih naba- vi. Ženske, ki živijo na farmah, oddaljene od drugih, so mnogo- krat tako zaposlene, da nimajo časa ni priloznosti, da bi primer- zale svoj način gospodinjstva z drugim in tako izvedele, da se gos- podinjstvo delo da olajšati in iz- boljšati ob prihranitvi časa in tru- da. Prav mogoče je napraviti gos- podinjstvo tako zanimivo in

dostojanstveno, da opravljanje i- stega prestane biti topo, dolgočas- no in sitno, pač pa postane gospo- dinji v zadoščenje in veselje.

Urad za domače gospodinjstvo, verjame, da treba uma in razsod- nosti za gospodinjstvo, ki naj bo v najboljše korist za vso družino, in da treba delo gospodinje in ma- tere vpoštevati in spoštovati. — Obenem pa, ako morejo gospodi- nje doznati za izkušnje drugih gospodinji in znanstvene raziska- ve na gospodinjstvom polju, uteg- nejo koristiti svoji družini še ve- liko boljše in prihranjevati si ve- liko časa in truda.

V svrhu, da morejo gospodinje doznati za take informacije, in v svrhu raziskav, ki naj dovedejo do stalnih boljših metod v gospo- dinjstvu, je bil ustanovljen novi ur- rad za domače gospodinjstvo — (Bureau of Home Economics), ki spada v delokrog poljedelskega departmeta. Na čelu tega urada se nahaja prva ženska, ki je kdaj postala načelnica urada v polje- delskem departmetu. Ob svojem nastopu je nova načelnica — dr. Stanley pozdravila zlasti tujerod- ne ženske, katerim pravi:

— Zagotavljam vas, da je naš urad srečen, ako vam more ustre- či in pomagati prilagoditi se živ- ljenskim navadam v Ameriki. Mi se zavedamo, kako težko je pri- vaditi se novim razmeram, zlasti kar se tiče stanovanja in živeža, al ako vam moremo v tem pomagati, prosimo vas, da se kar svobodno obrnete na nas. Zavedamo se pa tudi, da, ker prihajate iz dru- gih krajev, utegnete gledati na naša vprašanja z drugega stali- šča. Ako imate nekaj, kar utegne biti po vašem mnenju koristen prispevek za nas, vam bomo hvaležni, ako nam to sporočite. —

Za tekoče leto bo novi gospo- dinjski urad nadaljeval započeto delo v vprašanih prehrane, pri- pravljanja živeža in v drugih vprašanih gospodinjstva. Po pri- hodnjem juliju začno znanstvene raziskave, katerih cilj je dognati, kako naj se družinski dohodek najuspešneje uporablja, kolikor je vredno delo gospodinje doma, ako

bi se za isto plačevalo mezde, ka- ko naj izbira material za oblači- la v najboljše korist, kako naj se izbira najbolj redilni živež, kolo- ko naj stane stanovanje, kake so najboljše priprave za kuhinjo, peč gorko vodo, ledenico itd. Uspehi teh raziskav se bodo objavljali v časopisih in revijah in v obliki brošur. Urad razpošilja tudi mno- go kratkih člankov o gospodinj- skih vprašanjih.

Priporočamo našim gospodinjam naj se v svojih gospodinjstvih vprašanih obračajo na ta urad. Naslov je: U. S. Department of A- griculture, Bureau of Home Eco- nomies, Washington, D. C. — A- ko ne znajo dobro pisati angleški, naj pišejo v svoji materinščini na Foreign Language Information Service, Yugoslav Bureau, 119 W. 41. St. New York City, ki bo pos- lajal prevod pisma v Washington. Razume se samoobsebi, da je ta služba brezplačna.

Novice iz Slovenije.

Bolgarski poslanec pri gradnji železnice pri Ivanovcih.

S transportom bolgarskih be- gunciev je prišel v Maribor tudi poslanec Stanjev, ki je vodja 125 bolgarskih emigrantov, nastavlje- nih pri gradnji železnice pri Ivan- ovcih. Emigranti so nastanjeni v barakah in prevladujejo med nji- mi inteligentije: 25 učiteljev, 2 od- vetnika, 4 visokošoleci, 1 sreški na- čelnik in le nekaj poljedelcev.

Napad na 85letnega starca.

Iz Ormoža poročajo, da je bil amkaj v ponedeljek 22. oktobra pokopan 85 let stari Frane Puntigam, ki je bil v lastnem stanova- nju obstreljen in smrtonovarno ranjen. Puntigam je živel v La- toneh na posestvu, ki mu ga je zapustila njegova pokojna žena. Nameraval se je oženiti ter je dal pred kratkim prepisati posestvo na neko 22letno deklo, ki mu je rodila gospodinjstvo. Njegova 2 sinova pa sta morala praznih rok po svetu za krolom. V petek 19. oktobra je bil stari mož v hiši, ki jo je dal prepisati, smrtono- varno obstreljen od omenjenega de- leta in njenega ljubimeca. Moža so prepeljali v ormoško bolnico, kjer je še mogel podati pred sod- nikom zahtevana pojasnila o na- padu. Dne 20. oktobra zvečer je starec podlegel težki poškodbli. Oba zločinca in dekletova mati so še pod ključem.

Silen požar na Belokranjskem.

Na skednju posestnika Franca Kiserja v Gabrovki pri Zagradcu je izbruhnil požar, ki se je blisko- kro razširil tudi na sosednja po- lopja in uničil skupno 13 večjih gospodarskih poslopij. Najbolj prizadeta sta posestnika Kristijan Fortuna in Franje Lekan, kateri- na so zgorela vsa gospodarska po- lopja in orodje z vsemi življen- skimi potrebščinami. Ignaciju Ko- aku je pogorel kozolec-dvojnik; k rmo Reševalno akcijo je silno teškočalo pomanjkanje vode in so omenjenci iz Krke in Žužem- bečka storili vse, kar je bilo v nji- hovi moči in prepričali še večjo nesrečo. Prva cenitev škode znaša 2 milijona 535 tisoč kron.

Požar v Zaborštu.

Iz Kostanjevice poročajo: Dne 28. oktobra ob 8. zvečer je zapela trombla gasilnega društva "Na pomoč!" Iz doslej še neznanega vzroka je silni svet naznanjal požar na posestvu kmetovalca Loj- zeta Kuharja v Zaborštu nad Ko- stanjevic. Najprvo se je vzgelo za podom, ki je bil nenadoma ves v plamenu in za njim ostalo go- spodarsko poslopje in hiša. Prihi- tela gasilna društva iz Kostanje- vice, St. Jerneja, Sv. Križa, Ostroga in Prekopa so mogla prav ma- lo poseči v akcijo, dasi so bile 4 brigadne, ker je manjkalo vode. Domači vodnjak pa je bil sredi gorečih poslopij in mu je zgorel tudi cel oklep. Uničeno ni samo žito in drugi poljski pridelek, mar- več tudi 40 hl vina in vsa vinska posoda. Razun ene svinje in enega teleta so rešili vso živino. Zgorelo pa je v hiši vse pohištvo, obleka, obutev in perilo. Od poslopij je ostal odino kozolec, na katerem je bila še neomlačena ajda in seno. Nesreča dobrega in naprednega gospodarja je vzbudila po vsej ob- čini splošno pomalotvaj, kajti škoda se ceni nad poldrugi mil-

jon kron. Kmetiska vzajemnost in pravo prijateljstvo v nesreči ter pridnost in podjetnost mladega tovariša pa bo v stanu postaviti novo domačijo in kmetijo.

Himen.

V Celju se je poročil dr. Janko Hacin, pravni svetnik Prve hrvat- ske štedionice v Beogradu, z gđc. Zorko Rebekovo, hčerko odličnega narodnega delavca Ivana Rebeka, veleobrtnika v Celju.

Smrtna kosa.

V Mariboru je 27. oktobra pre- minil v 77. letu svoje dobe Raj- mund Lecler.

V Ljubljani je 28. oktobra umrl Janko Žuljan, gozdar v pokouju. Pokojnik je bil vrl narodnjak, ki zapušča pet otrok.

V deželni bolnici v Ljubljani je umrl medicince Lojze Gril iz Gorice.

V bolnici na Studencu pri Ljubl- jani je umrl absolvirani trgovski akademik Josip Budinek iz Kranj- ske gore, star 27 let.

Krvava rubežen.

V Zrkoveh v mariborskem o- kraju sta prišla k upokojenemu učitelju Maksu Zemljicu sodni sluga Ivan Zaplotnik in posestnik Martin Kotnik, da bi mu zarubila pohištvo v smislu sodneta sklepa v korist Kotalikove hčerke, kateri dolguje Zemljic 8000 kron. Zem- ljica je rubežen tako razburila, da je potegnil revolver ter ustrelil Kotalnika naravnost v srec. Kot- nik se je mrtev zgrudil na tla. Zemljic je odšel nato proti Mari- boru in vigel revolver v Dravo. Zemljica so kasneje aretirali v Mariboru in izročili sodišču.

Stoletni mogočni kostanj

ob vhodu v tivolski drevored v Ljubljani je zadnja burja prelo- mila in se je deblo med velikim hrustem zrušilo na tla.

Dopis.

New York, N. Y.

Vsem je še v prijetnem spominu igra "Stari Pija", katero je pri- tedila "Domovina" dne 4. novem- bra. Vsakdo priznava, da takih igratev in igralk nima nobeno drugo društvo v New Yorku. Isti igralci bodo prihodnje nedeljo 25. t. m. na zabavi Marijine družbe priredili vlezanimivo igr "De- kle z biseri" v cerkveni dvorani, 62 St. Mark's Place. Začetek je točno ob 5. uri pop. P.

Samo vdrgnito

Če trpite vlad hudega napa- da, nevarnosti, tujbega, bo- lečin v sklepih in mišicah, kak-šno pomoč zadobite, če so moč- no vdrgnete z

Reg. U. S. Pat. Off.
Čutili boste, kako se žiri to- plo s svojo pomirjajočo udo- nostjo po toplem delu.

Pain Expeller bo pomagal vam kot je pomagal brezštevni- nim tisočim mnogim let. Ima ga vedno steklenico pri rokah. 25 in 70c steklenice v lekarnah.
W. A. D. BROTHERS & CO.,
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Peter Zgaga

"Amerikanski Slovenec" je v tujih rokah.

Njegov novi lastnik pa ni pro- testant, kot je bilo sprva poročano, pač pa katoličan.

Samo da je katoličan, pa je vse dobro.

Samo da ni prišel list v roke kakega slovenskega naprednjaka. To bi bilo nevarno sveti veri.

Vse se pa enkrat preživi. Ame- rikanski Slovenec se je razmero- ma kmalu.

Neki kapitalist je izjavil: Sedi k mizi ter začni računati, koliko bi prihranil v petindvajsetih letih, če bi dal vsak dan na stran pol dolarja. Uspeh te bo prese- ntil.

Škoda, da ima le malo ljudi na- vado petindvajset let čakati na presenečenje.

Ko je hotel imeti razvjen zo- bozdravnikov sin več denarja, mu je odvrnil oče:

— Kaj? Že zopet hočeš denar? Ne bo nič. Ti ne veš, s kakšnimi bolečinami in s kakšnim trpljen- jem ga jaz služim.

Nekateri priporočajo, da bi svet pozabil na vse vojne, pa bi za- vladal povsod popolen mir.

Popolen mir bo pa šele tedaj zavladal, ko se bo vsak živo in neprestano spominjal zadnje voj- ne. —

Sineček je vprašal očeta: — Oče, kaj pa je to homoseksualec?

Oče je nekaj časa pomisljal, po- tem pa odvrnil: — Ne vem, kako bi ti rekel. Homoseksualec je približno tak človek kot je Slovenec, ki vodo pije.

Poznam rojaka, ki si je silno želel otroka, pa mu ni bila sreča mila. Šele po dolgih, dolgih letih mu je nekega večera zaupala pos- tarina žena veliko skrivnost.

Lzza tistega dne je hodil kot petelin nackoli. Za poldrugo glavo je bil zrasel. Zdelo se mu je, da je dosegel cilj svojega življen- ja.

Tedni so potekali, meseci mi- nevali, in odločen trenutek se je bližal.

Približal se je usodepolni večer. Rojak je poslal po zdravnika, po babico in po par sosed. Za- stran večje sigurnosti, seveda.

Sam je bil pa tako rahločuten, tako silno usmiljen, da ni mogel slišati stokanja svoje žene.

Oblekel se je in šel v oštarijo, da pri kozarcu pijače pričaka ve- selega trenutka.

Bilo je že pozno, ko je precej okajen motovilil proti domu. Se- daj mora biti že vse končano — je mislil sam pri sebi. Sedaj, ko vstopim, bom deležen največje sreče: Objel in poljubil bom svo- jega prvorojenca.

Potihoma odpre vrata Stopi v kuhinjo in vidi babico, ki je ho- tela skopati novorojenca.

Držala ga je nad škafof mlač- ne vode.

Rojak skoči k nji in zakriči: Ne utopite ga, za božjo voljo! Zame bo dober, pač če ima eno samo roko ali nogo. Dajte ga meni! Ne utopite ga, ne v vodo ž njim, za božjo križevno voljo!

Človek, ki je res poštenjak, ne more tako zlepa dobiti sebi pri- merne družbe.

D'Annunzio je izjavil, da je sežgal vsa vojaška odlikovanja, ki jih je dobil v svetovni vojni.

Sedaj je skrajni čas, da čimprej seže tudi svoje spise.

Jugoslavanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednosta

Inkorporirana 1. 1904

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 155 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Začasni biagajnik LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Biagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERA, 613 — 15th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 646 Grant St. 64 Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4823 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD ELABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravnični odbor:
VALENTIN FIRK, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 233 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARIC, 632 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne poljiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na pred- sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Razne vesti.

REVIZIJA TRIANONSKE POGODBE.

Bukarešt, Romunska, 20. nov. Sestala se je posebna madžarska-romunska komisija, koje naloga je poravnati vse diference, ki so posledica trianonske mirovne pogodbe.

Najbrže bo treba mejo nanovo uravnati.

POTRESI NA ŠPANSKEM.

Madrid, Španska, 20. novembra. V provincah Barcelona, Huesca in San Sebastian so se pojavili močni potresni sunki. Torišče po- tresja je bilo baje v pirinejski do- lini. Povzročena škoda je precej- šnja. Par hiš se je zrušilo in ne- kaj oseb je bilo ranjenih.

PET VOJAKOV RANJENIH PRI EKSPLOZIJI.

Baltimore, Md., 20. novembra.

V zveznem artilerijskem skladišču je eksplodiral zaboj, v katerem se je nahajalo 24 starih granat. Pet vojakov je bilo ranjenih.

Vojaki so imeli povelje uničiti vso staro municijo.

Kaj je povzročilo eksplozijo, se zaenkrat še ni dalo dognati.

Smrkavega konja

je dobil in parkrat prodal živin- ski kupee France Virant. Bil pa je mož v dobri veri, da je konj, ki je bil še sicer popolnoma zdrav, le malo prehladen. Da je smrkavost pri konju lažju res težko ug- roževati, je povedalo več prič. Ko- nečno pa je ta konj okužil pri Je- rji Zrimčević, kjer ga je imela nova lastnica za nekaj dni v hlevu. Zrimčevega konja, katerega so po- bili, Virantovega konja pa so od- dali konfederem. Virant je bil ob- tožen radi pregreška zakona o ži- vivskih kužnih, bil pa je oproščen, ker se sodišče ni moglo uveriti, da je vedel za konjsko bolezen.

BOŽIČ,

čas lepih spominov je pred durmi!

A praznik vzbuja pri vsake- mu dolžnost, da se s kakim denarnem darilom spomni svojih sorodnikov, prijateljev in znancev v stari domovini, kjer je vsak še tako mali dar s hvaležnost- jo in veseljem sprejet.

Ako hočete, da bodo taka dari- la pravočasno in v redu dostavlje- na, pošljite jih potom znane —

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Cene zmerne! Dobra postrežba zajamčena!

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

NOVA SAMIŠNA KNJIGA
NA KRVAVIH POLJANAH
Spisal Ivan Matičič
Cena s poštnino
\$1.50

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.
V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajt- jega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.
Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.
"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Na Bledu.

Povest. — Spisal Rado Murnik.

(Nadaljevanje.)

"Dekleta imajo preveč pristo-
sti", je tožila komična teta in se
jevoljno zmajala z glavo, da so
plaho podrtavale umetne cvetlice
na stolpu babilonskem. "O —
posledice ne izostanejo! Le po-
glejte, kakšne unganja na primer
gospodična Molly. Ne ženira se ni-
česar, vede se naravnost škanda-
lozno! Ali se ne zvija in zvera na
ugabnem stolu kakor lahkomisel-
na subreta? (Ta samostalničen žens-
skega spoja je izgovorila z leden-
nim zamikanjem.) Ali ne sedi
s prekrižanimi nogama? Ali ne
vpije kakor jeshar? Ali ne puši
kakor kosmat harambaša? Ali ne
žvrižga kot pastir na paši? Ali ne
jezdari na kolovratu kakor obse-
dena? Ali se ne vozi ta španska
muha kar sama s svojimi ponije-
ma in ali ne občeje z nevarnimi
moškimi pravtako po domače kakor
s tovarišicami? Uh, tisti pe-
kelski ameriški flirt! In dru-
ge jo pridno posnemajo, zlasti
Nada."

"No, tisti flirt je čisto nedolžen,
milostiva!" sem ustavil ploho nje-
ne jezivosti.

"Nedo-olžen?" je zapela in se
strastno popraskala z jekleno ple-
tenko pod slavnikom. "Nedo-o-ol-
žen? Flirt je prava kuga! Zato je
v Ameriki toliko boženih zakono-
v!"

Medtem so zaštrpala železna
vrtna vrata. Boso blede deklete
v preokroži in predolgi obleki se
je blizalo verandi. Ozki obrazek,
tih, trepet, menda nikdar vesel, je
bil uklonjen nad kosarico; ta
obrazek se mi je zdel tako mehen
in miloviden kakor obličje pre-
oblečene princesinje. Ko je uzrla
drogledlo foto, ji je zastala noga
in kosarica se je tresla v drobni
roki.

"Ali si še spet tukaj, potepuh-
lja!" je pičila krepostna žena
in jo motrila skozi lomjeto. "Po-
tepati se, je prijetejšje kakor de-
lati, kajne?"

Mops je hevsikal.
Psavana deklica od sramu in
strahu ni mogla upregovoriti. Žalost-
no je uklonila glavo še nižje
in povesla solzne oči.

"No, zdaj se bo pa še kremzi-
la!" se je resenila debela teta in
spustila lomjeto. "Ti maloprid-
nica!"

"Motite se, teta!" je rekla Ol-
ga mirno. "Bogve kod je tavalna
siročica gladna in trudna po go-
rah. Roke in noge so ji opraskane
no trnju. Jerica, pojdi ko k meni!
Nič se ne boj! Pokazi, dragica, kaj
si prinesla lepoga?"

Rahlo jo je potegnila k sebi in
jo pobožala. Turen babilonski se
je iznova majal; teta je vzdihnila
kakor v hudih mukah.

Izpod orehovega perja pa so
aladko zadisale rdeče jagode. Ol-
ga je stisnila Jerici nekaj denarja
in v dlan in tudi jaz sem se izne-
bil drobiža. Vzela nisva nič, da bi
mogla Jerica prodajati še drugod.
Deklica je ujela Olgino roko, da
bi jo poljubila. Olga pa se je
ubranila in se ji nasmehnila: "Le
kmalu spat kaj prinesi, ljuba mala
Jerica! Bog te obvari!"

"Kako razrajata punco!" se je
čemerila skopa teta in gledala za
odhajajočo. "Poznati bi morala
tako svojati! Puncara je kaj dobro
dresirana za beračenje. Zvečer bo
pa oče pijan pretopal ženo in otro-
ke, ha, ha!"

"Jerčin oče je hudo bolan", je
odvrnila Olga tiho. "Mati ji je že
umrla."

"Ah, ljudje so hinavski in se-
bišni!" je zagodla debela Ksan-
dra. "Od nikogar ne pričakuj
nič dobrega zastonj! Gospod Kal-
lan, ali verjamete, da bi bil Zoro-
tov Jaka šel reševat Heywoodovo
hčerko, ako ne bi bil prav dobro
vedel, da je Heywood milijonar in
da mu odrine veliko nagrado?"

"Preverjen sem, da bi bil šel
Zoročov pomagat tudi vsakemu
drugemu, gospodična!"

"Tako-o-o!" je zamuzicirala
ozlovoljena teta in naredila obraz,
kakor bi ji lezli mravljinici po
njem. Ne le, da se ji nisem prav
nič prikupil, še celo zameril sem
se ji!

Tedaj je zašumelo v jablani bli-
zko verande in jabolko je cepnilo
težko na tla. Zlatni mops se je
prestrašil, zatrepetal in debelo
gledal. Pasja pokroviteljica ga je
dvignila v naročje in ga gorčeje
pretisnila na svoje severne meri-
diane. Mopasa je sopрно zamev-

kal, ker ga je stara šalobarda pre-
več prižela na ljubeče sree. Dejala
ga je nežno na klop in ga tolaži-
la: "No, no, ti revček moj, saj ni
bilo nič hudega! Le ajčkaj pa
spančkaj na miru!"

Presedalo mi je. Od otoka in za-
padnega brega so segale popoldan-
ske sence že daleč po jezeru. Po-
slovil sem se.

Knalu sem stal pred lično spom-
ninsko ploščo. Toda malo so mi
ugajali žaltavi stih. mučno zver-
ženi na čast Pršernovemu učencu
grofu Auerspergu-Grünu, ki je
bolj navdušeno kakor navduševal-
no opeval Bled.

"Kod si hodil, kje si bil?" me
je vprašal doktor Zalokar, ko sem
ga došel v tili Zaki.

"Pri Jarnikovih. O, med kak-
šnima dvema pustoma živi gospo-
dična Olga! In s kakšno mirno-
veselo potrpežljivostjo prenaša
malenkostne, pa vendar skeleče
vsakdanje ubade!"

"Potrpežljivost je vseh ženskih
kreposti smetana! Hm, pa tisti
pes, tisti mops, kaj? Zvest mops!
Brigita je izkusila že toliko člo-
veške nezvestobe, zato časti stano-
vitnega mopsa bolj, kakor stano-
stari Egipčani svoje svete krokod-
le, ibise, bike in mačke. Nakloni-
la mi je mašno pokojnino z nas-
lovom in značajem višjega salons-
skega mopsa, dala se je z njim v
naročju slikati in obeta, da ga dá
napačiti; potemtakem bi se kuža
lahko klasično veselil s Horacijem:
Non omnis moriar — ne pre-
mitem ves! Poglej, Igor, tamle
vesla pa Osojnčkova Minka z Jan-
czkom na Jezeru!"

Skoraj potem je "na Jezeru"
trepetaje zapel mali zvon; tiho in
otono je plul njegov glas nad vo-
dami kakor molitev umirajočega
v smrtnem strahu.

Po večerji sem odšel kmalu do-
mov, ker sem se bal, da bi Janko
opazil mojo zamisljenost in jo po-
rabil za sijajne dovptine. Na terasi
je sviral zdraviliška godba vsem
Anat in Anieam za jutrišnji god.
Vemomer sem moral misliti na Ol-
go; zdelo se mi je, da hodi zmeraj
poleg mene! Čutil sem veselje, po-
tem otožnost in zagoneten strah!
Zakaj?

Ali sem ljubil Olgo že sedaj?
Poznal sem jo komaj en teden.
Ah — dozdevalo se mi je, da jo
poznam že od nekdaj, od veko-
maj!

(Dalje prihodnji.)

Češki jubilejni dukati.

Češki jubilejni zlati so izšli, en-
krat v 500 komadih, ki se razdele
med reprezentante republike. —
Prvega dobi prezident Masaryk,
dr drugega narodni muzej, ostale pa
člani vlade in praškega parlamen-
ta.

Sumljivi agenti za Ameriko.

V Maribor so prišli 3 seljaki iz
okolice Čakovca. Hoteli so preko
meje, pa so bili v Radgoni prijeti
in poslani v Maribor. Neki agent
jih je zvalil v Maribor, da jim
preskrbi potne liste za Ameriko
in da jih spravi preko meje, za
kar so mu morali plačati vsak 250
tisoč avstrijskih kron za vozni li-
stek. V Radgoni pa je agent izginil
in pustil seljake na cedilu.

Kdo kaj ve o mojem bratu RUDOLFU KOIPP?

Že 20 let je v
Združenih državah. Po poklicu
je mesar in bil nekje v Chicagi.
Pisal nam je samo dvakrat. —
Fran Köpp, Baratarski jarek,
Zagreb, Jugoslavija.

Prav vsakdo —

**kdor kaj liče; kdor kaj
ponuja; kdor kaj kupuje;
kdor kaj prodaja; prav
vsakdo priznava, da ima
čudovit uspeh —**

**mali oglasi
v "Glas Naroda".**

SANTAL MIDY
PREMIJALNA MEHURJA

**MOŠKI Zaključite se
proti bakterijam**
SANYKIT
Najbolj učinkovit in najbolj zaščiten
PREPRAVA za MOŠKE
Vredna tuba 50c. Lit. (1/2) 25c
Vsaj 10 dni ali več
Sanykit je v lekarnah in
Sanykit je v lekarnah in
Sanykit je v lekarnah in

VIREK POTRPEŽLIVOSTI.

Slika nam predstavlja rezbarja Ernesta Werthera iz Dover, Ohio. V zadnjih desetih letih je izrezal iz lesa petnajst lokomotiv ki po obliki in zunanosti popolnoma odgovarjajo resničnim strojem. Inženirji, ki so pregledali njegovo delo, so izjavili, da so posnetki nevrjetno dovršeni. Wertherovi modeli so razstavljeni v Grand Central Terminal, New York. Značilno je, da se je pri svojem delu posluževal samo žepnega noža.

Najbolj drzni način tollovajstva.

Najbolj predrzna oblika tollovajstva je napadati uslužbenca z denarjem, a ti tollovaži imajo prednost, da izvrše svoje dejanje v presenečenju in s pomočjo hitrih avtomobilov. — Napadi na bančne uslužbenca na dnevnem redu.

Poroča Charles Robb.

Med vsemi zločinci ni niti enega ki bi se izpostavil tolikšnim nevarnostim in neprivlačnim kot tollovaj, ki oropa bančnega ali kakkega drugega uslužbenca z denarjem. Treba je zdravih in močnih živcev, da se napade človeka, ki je oborožen ter vedno pripravljen na napad. Ravno to pa dela tollovaj, ki preži na uslužbenca z denarjem. Ta oblika zločina pa je sorazmerno nova.

Analiza takih zločinov nam kaže, da je pogosto v banki ali tvornici nastavljen kak sokrivec, ki preskrbi potrebne informacije glede gibanja bančnega uslužbenca, kateri prenaša denar. Taki tollovaži zasledujejo uslužbenca po cele tedne, predno poskusijo dejanski zločin.

Postavni department Zveze ameriških bankirjev je izjavil, da ni naloga ali dolžnost banke prenašati gotov denar v tvornice ali naravno in da tudi ni posel banke sprejemati denar kot depozit v tvornici ali napravi. Postavno naj se vse bančne posle izvrši v okolišjih starih sten bančnega poslojpa.

Banke pa kljub temu še nadalje sprejemajo denar v tvornicah in banditje ropajo še naprej bančne uslužbenca.

Tollovaj take vrste se zanaša izključno le na presenečenje in strah. V trenutku ima prst na petelinu revolverja in bančnemu uslužbencu je to dobro znano. Tekom povprečnega takega napada pride do izmenjave strelcov. V številnih slučajih je kdo ranjen, če ne ubit. Povprečni tollovaj take vrste se zanaša na avtomobil, v katerem pobezne.

Taki napadi so naačili bankirje, da svetujejo svojim uslužben-
cem, naj se ne poslužujejo dva-
krat iste poti, kadar prinašajo gotov denar iz banke v tvornico.

Bančni uradniki so se tudi naučili da ne sme iti stražnik nikdar priročno z uslužbencom, temveč da mora iti uslužbenec pred stražnikom ali detektivom šest do osem čevljev. Uniformirani uslužbenec so pravi signali za bančne ropas-
je in tollovaje. Uslužbenec in njih stražniki morajo biti tako preprosto oblečeni kot le mogoče.

Celo v New Yorku, kljub veldikanskemu prometu, vsled katerega bi človek domneval, da je beg v avtomobilu skrajno težak ali pa skoraj nemogoč, so napadi na bančne uslužbenca vsakdanja pri-
kazen.

Izdelovalci bančnih čekov so javili, da bi bila nevarnost napa-
dov na bančne uslužbenca odstra-

njena, če bi se tvornice in naprave posluževale čekov pri izplačevanju uslužbenecov. To je resnično, a preiskava je pokazala, da bi imeli delavci velike težkoče pri kaširanju čekov, če bi se izplačevalo delavcem na ta način.

Neka tvornica, ki je pričela izplačevati svoje ljudi v čekih, je izvedela, da so v nekaterih prodajalnih računali po deset procentov za vnovčenje čekov, da so bili številni delavci, ki niso znali čitati, osleparjeni za del svojega denarja in da so dali nadaljni svoje čeke nepoštenim ljudem, od katerih niso dobili ničesar. Celi načrt se je izkazal skrajno nezadovoljiv in čeprav je doživela dotična družba dva drzna napada na uslužbenca v teku dveh mesecev, se je vendar vrnila k plačevanju v gotovem denarju.

Naslednji najbolj drzni tollovaj je bančni ropar, ki tudi vrši svoj posel podnevi. On dobro ve, da obstaja vedno možnost, da ga bo ta ali oni ustrelil v glavo, a zanaša se na presenečenje in strah. — On dela hitro. Ponavadi nastopi v majhnih mestih in krajih, kjer je malo uslužbenec in ni težko izvršiti napad v družbi dveh ali treh mož.

Al Spencer, zloglasni bančni bandit iz Oklahome, ki je napadel 27 bank, predno je bil končno ubit od zveznih agentov ter detektivov, ki so zastopali Zvezo ameriških bankirjev, je vedno nastopil okrog polдне ko je bilo par bančnih uslužbenec pri obedu.

Sempatam skuša kak bančni bandit napasti banko v velikem mestu, in v takem slučaju je skoro brez izjeme kdo ustreljen in ubit. Ubiti človeka pa je le stranski dogodek v življenju bančnega roparja.

Pretežna večina ljudi je mnenja da so ropi na vlakih zločini preteklosti. Resnično pa je, da sta bila izvršena dva taka ropi v zadnjih treh mesecih. Ropanje vlakov je tudi skrajno drzen zločin.

Poštni uslužbenec na vlaku so oboroženi ter vajeni hitro prijeti za orožje. Roparjem na vlakih je to dobro znano in vsled tega so vedno pripravljene na streljanje.

Prav posebno presenetljivo glede roparjev na vlakih je, da se skušajo lotiti pošte Strica Sama, kajti nobena stvar ni tako smrtonosna kot ta. Od vseh članov Al Spencerjeve gänge, koje zadnji zločin je bil oropanje pošte, je v prostosti en sam mož in posa zveznih agentov zasleduje tega človeka ter ga bo zasledovala, dokler

ga ne bo dobila v roke. Predzadnji član te gänge je bil aretiran nedavno v Colorado, ko je prišel z neke farme v mesto, da si kupi steklenico soda vode. Krajevni šerif ga je spoznal in aretiral ter dobil za to lepo nagrado. Ta ropar ne bo najbrž nikdar več okusil nadaljne steklenice soda vode, dokler bo živ.

Sorazmerno nov tip drznega zločincea je avtomobilski tollovaj na osamljenih cestah. Ko je bil avtomobil še nova prikazen, je bilo povsem običajno, da je lastnik povabil tega ali onega tujea, katerega je dohitel na cesti, naj prisede. Danes je to kaj nevarna stvar. Najboljše je izogniti se tujcem na velikih cestah. Turisti, ki delajo dolga potovanja s svojimi avtomobili, bi morali urediti svoj čas tako, da bi ne ostali ponoči nezavarovani na samotnih cestah.

Večina ljudi je mnenja da je piratstvo ali morski rop le še na Kitajskem v evetju, vendar pa je to eden najbolj navadnih zločinov. Prohibicija je proizvedla butleganje in tihotapstvo z žganjem, a ustvarila je tudi nov zločin, ki se imenuje Hi-jacking, — to je, če en zločinec okrađe drugega. — Hi-jacking so rabili pred leti na daljnem zapadu za počestni rop. Danes pa je dobila ta beseda nov pomen. Tolpa butlegarjev, ki je delovala v bližini kanadske meje v državi New York, je naprimer prodajala velike množine žgane pijače, a nadaljni člani gänge so to pijačo ukradli nazaj. Oseba, kateri je bila pijača ukradena, seveda ni mogla sporočiti policiji svoje izgube.

Isti tip zločina je objavljen na visokem morju. Tihotapec z žganjem bo kupil veliko zalogo, katero pa mu ukradejo drugi. Takih tatvin se seveda nikjer ne prijavi oblastim.

Butleganje in tihotapstvo z žganjem je imelo tudi za posledico povečanje ponarejanja denarja Združenih držav. Večina tega ponarejenega denarja pride v roke butlegarjev. Ti ga zopet oddajo tihotapcem, ki skušajo zamenjati ponarejeni denar ter jih pri tem zasajiti. To se je zgodilo pred kratkim, ko je bila aretirana velika tolpa ponarejevalcev.

Jesse James bi ne bil poseben zločinec, če bi živel danes, razen če bi se posluževal avtomobila mesto svojega konja ter sprejel metode modernega zločincea. Jesse James in drugi so se zadovoljili z oropanjem posamezne banke ponoči ali z naskokom na osamljene naselbine podnevi, naker so oddirjali na svojih hitrih konjih. — Bili so prvi predmet naših prvih kino-slik. Henry Star, notorični bančni ropar, pa je opustil konja ter se posluževal avtomobila. Al Spencer je tudi imel hiter avtomobil. Vsi pa so bili zločinci, ki so dosti tvegali in končno jih je dohitela usoda.

Dejanja takih zločincev, ki vse tvegajo, zavzemajo dosti prostora v listih, ne pa dejanja žepnih tatov in sličnih.

Dosti turistov na Dunaju.

Tekom pretekle sezije je prišlo dosti inozemcev na Dunaj, a drugi deli dežele, posebno Tirolska, so trpeli vsled odsotnosti Nemcev.

Z Dunaja poročajo: Dunaj je bil letos deležen mogoče najbolj uspešne turistične sezije izza konca vojne. Skoro 40.000 inozemcev je obiskalo avstrijsko glavno mesto tekom julija meseca in med njimi je bilo nekako štiri-tisoč Amerikancev in Angležev.

Avstrijska vlada je končno spoznala veliko vrednost in važnost turističnega prometa. Pred kratkim se je vrnilo na Dunaju oficijelno poizvedovanje glede tega prometa in tem konferencam je prisostvovalo skoro sto zastopnikov hotelov in restavracij.

Izven Dunaja je bila splošna turistična sezija kaj slaba in sicer v glavnem radi odsotnosti Nemcev. Velikanski padeč vrednosti marke je imel za posledico, da so ostali doma tisoči in tisoči Nemcev, ki bi drugače prišli v avstrijska letovišča.

tekem cellega meseca avgusta le 83 nemških turistov. Odsotnost Nemcev je bila prav posebno vidna v gorskih delih Tirolske, kjer je potovanje predrago za navadne avstrijske turiste in kjer so imeli gostilničarji in hotelirji vsled tega le malo gostov.

V številnih planinskih krajih so ljudje razobesili napise: Mark se ne sprejema v plačilo. — Pred enim letom je bil položaj ravno nasproten. Takrat je lahko čital človek po vsej Tirolski naslednja naznanila: — Prosimo vas, da plačate, če le mogoče, v markah. Mi moramo plačati za svoje blago z markami.

Ta pohlep po markah je bil takrat tako velik, da so skušale provincijalne vlade dovesti vse inozemske obiskovalce do tega, da plačujejo svoje hotelske račune v markah, in šele po odločnem nastopu centralne vlade na Dunaju je bil opušen tozadevni poskus. Izgubo nemških obiskovalcev iz rajuha pa so deloma nadomestili Dunajčani, kajti življenje na Tirolskem je bilo sorazmerno cenejše kot pa na Dunaju. Večina inozemskih turistov je obstojala v Amerikancev ter par Italijanov.

Tudi Solnograd je trpel vsled odsotnosti Nemcev in prav posebno še raditega, ker ni bilo letos tam nikakih večjih muzikalnih prireditev. Takoj v pričetku sezije so šli številni Avstrijei, ki so drugače obiskali Salzkammergut, v Nemčijo, kjer je bilo takrat življenje dosti cenejše. Pozneje, ko so življenjski stroški poskočili ter je postal položaj v Nemčiji skrajno negotov, so se vrnili v Avstrijo.

Konec sezije pa je dobil tudi Solnograd svoj delež turistovskega prometa, kajti več kot 30.000 tujcev se je mudilo tamkaj tekom avgusta meseca.

Šest tisoč kron

je poveril Ivanki Ambrožičevi na Bledu Franc Osel iz Trbovelj, kateri prekupčuje z jajci ter nato neznanu kam pobežnil.

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj stric STEFAN LIMONSEK, doma iz Munsberga pri Ptujski gorici. Pred desetimi leti se je nahajal v Ironwood, Mich., 300 S. West St. Imamo mu za poročati zelo važne stvari od njegove žene in sina iz starega kraja. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve, kje se nahaja da mi naznani, ali pa naj se sam javi v slučaju, da bo to čital. — Math. Kovačič, 449½ Park St., Milwaukee, Wis.

NAZANILLO IN ZAHVALA.

Potrtga sreča naznanjamo vsem prijateljem in znaneem, da nas je zapustila naša edina hčerka **HEDWIG JUSTINE PELLICH**, stara 8 let, 1 mesec in 2 dni, po enodnevni bolezni vnetju možganske mrene.

Na tem mestu se zahvalujemo vsem, kateri ste nam kaj pomagali prenesti tako težko bol. Najsrdečša zahvala vsem darovalcem šopkov in vencev, in sicer družinam: Frank Kobilca, Mary in Catherine Gabrie, John Pellich, John Strnad, John Pogačnik, Anthony Benčina, Anthony Kukovič, Felix Benčič, Martin Stare, Rado Vavpotič, Steve Piliš, Vinko Zaolkar in P. J. Jerman in P. J. Jerman, Mary Cerar, Anthony Vranetič, Elsie Weneo, Mrs. Geraty in družini, Mrs. Hejenstein in njenim soigralkam za krasen vense. Zahvalujemo se tudi Rev. B. Snoju za cerkveni blagoslov.

Ti naša srčkana Vikie se pa veseli v miru s staro mamico med angelčki v nebesih in prosi za tvojo žalostno mamico in papa in brateca.

Zaljujoci ostali:
Louis Pellich, oče.
Helen Pellich, mati.
Louis Pellich, bratec.
New York, 20. novembra 1923.
(21-22-11)

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDruženih DRŽAVAH.

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni

- Kako sem se jaz likal.** Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60
- Ljubljanske slike.** Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70
- Prihajač.** Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljene ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstve resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50
- Juan Miseria.** Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .80
- Ne v Ameriko.** Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencem v pouk. Po resničnih dogodostavljen. Vsebuje 239 strani, .85
- Darovana.** Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45
- Malo življenje.** Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. Vsebuje 231 strani, .55
- Znamenje štirih.** Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50
- Jernač Zmagovač.** Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45
- Kadnja kmečka vojna.** Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na si očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorčič in drugi kmečki junaki borili soper prevzetno graščake in junake umirali mučeniške smrti. Vsebuje 273 strani, .70

POŠTNA PROŠTA
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

MARIJINA POVEST

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

— Ali je res, moja draga ljubica, da me boš po dveh mesecih zapustila in da se ne bova nikdar več videli? Tako je ponavadi vpraševala stara gospa Kolomer svojo vnučkinjo vsakdan dvakrat ali trikrat.

Starka je bila čudna. Namesto, da bi uživala dodeljeno srečo je vedno mislila na ločitev. In misel na ločitev ji je zadržala veliki bolelost.

— Zakaj si pravzaprav prišla? — jo je vprašala nekega jutra. — Boljše bi bilo, če bi ostala v Parizu. Misel na ločitev ni muči. Te misli ne morem prenesti.

— Ali bi rada videla, da bi ostala v Parizu?

— Ne, ne, nikakor ne — je odvrnila starka ter si obrisala solzne oči. — Torej kdaj misliš oditi?

— Ali se me hočeš iznebiti, stara mati?

— Nikar ne govori tega. To je pregrešno. Veš kaj, Marija, kar lepi tukaj pri nas ostani. Izberi si kakega premožnejšega fanta in se poroči z njim.

Marija se je na glas zasmejala.

— To je lahko reči, stara mati. Toda ženinov se ne snema kar tako z veje.

— V naši okolici jih je dosti. Oglej si malo naokoli. Na vsak prst jih dobiš deset, samo če hočeš.

— Koga naj bi pa vzela?

— Kogar hočeš. Samo izbiraj.

Zatem ji je začela naštevati za zakon zrele in bogate mladence. Bila so pa to samo tuja imena, katerih ni Marija nikdar slišala. Nestrpno je pričakovala, kdaj bo izpregovorila pravo.

Melanija je neprestano vpraševala, čegava hiša je ta in čega va ona.

Ko je je starka naštel, da vse kmete, je vprašala Marija:

— Ali nisem nekoč slišala imena Brusal ali Bruskajl?

— Morda misliš Bruskala?

— Da, da, Bruska! Kje pa stanuje Bruska?

— Malo naprej. On je izven vasi. Vidiš, tam bi bil ženin zate.

— Da, to je mladi Bruska! Po očetovi smrti bo jako bogat.

— Ali ni črnolast? — Ali nima zelenkastih oči?

— Kdo ti je pa povedal? — jo je vprašala stara mati začudeno.

Marija so zažarela lica.

— Pravili so mi. Torej njegova hiša je izven vasi?

— Da, če hočeš, če bova tam mimo vrnili. Škoda, da slaba pot.

Nato ji je začela pripovedovati: — Jezus Marija, kako je bogati stari Bruska! Zemlje ima kolikor se daleč vidi. Delal je izza ran mladosti, da se je čisto izdelal. Pa tudi njegova družina mora trdno delati. Svojege sina je dal študirati.

— Ah, — se je začudila Marija.

— Da, in razvil se je v pravega gospoda. Tak gospod je, da nosi rokavice ob nedeljah. Da, da, starejši Bruska! bi bil najboljši ženin zate.

— Ti govoriš o starejšem, stara mati. — Ali je več sinov?

— Dva sinova sta. Mlajši je tudi prav priden. On vodi vse go spodarstvo kljub temu, da je star samo dvajset let.

Zatem se je voz približal veliki pristavi, iz katere je prihajal tak ropot, da sta se konja začela plašiti.

— Mlatijo, — je rekla stara mati. — Stari Bruska! si je naba vil parni stroj. Bojim se, da bi se konja ne splašila.

Nato je naročila vozniku, naj gre sam naprej ter naj počaka pri reki.

Na dvorišču je bilo kakih trideset moških in žensk, ki so de lale v velikem prahu.

Polagali so snopje v mlatilnico, ki je z velikim hrupom opravljala svoje delo.

— Kako zanimivo je to! — je vzkliknila Marija ter iskala pogledom v množici znano lice.

Pa ga ni opazila. Najbrže ga ni bilo poleg.

— Ah, tam prihaja dedič — je rekla stara mati.

Iz hiše je stopil mladenič v modni poletni obleki s slamnikom na glavi. V roki je držal fotografski aparat.

Mariji je v sreči zaplalo srce. Kako se je izpremenil! Iz pristopnega kmečkega fanta je postal tak gospod!

In celo s fotografiranjem se bavi. Presmeto, vendar, kako se je izpremenil fant, ki je bil še pred tremi leti v rašasti obleki na senenem vozu. Mariji je bilo skoraj žal, da se je tako izpremenil in postal tako gosposki. Morda je pa boljše, da je bilo tako. Ona se je navzela v zadnjih treh letih drugačnih nazorov in bi najbrže ne mogla ljubiti več s tako vneto kmečkega fanta kot bi lahko ljubila sedaj mestnega gospoda.

Opazila je njegove kodraste rjave lase in sivo-zelene oči.

— O, gospa Kolomer — je vzkliknil kmečki človek. — Bil je obleden pol mestno, pol kmečko ter nosil na nogah visoke škornje. Bil je gladko obrt. Njegov obraz je bil rdeč, skoraj zaripel. — In gospodična je tudi prišla — je po vzlet ter se priklonil Mariji.

— Dober dan, gospod Bruska! — je rekla stara gospa Kolomer. — Danes pa mlatite, kaj ne?

— Seveda. Situacija je lepo vreme. Ali ste vi že omlatili?

— Mi smo že, toda pri nas ne gre tako hitro. Mi nimamo stroja. Marija, tukaj ti predstavljam najbogatejšega moža v okolici.

— O, saj ni res, saj ni tako — se je branil stari Bruska. Pri tem se je priklonil mladenič kot se priklanjajo mestni gospodje.

— Čakajte, vam bom pokazal mojega sina. Ravnokar je dovrnil mestne šole.

— Da, slišala sem — je odvrnila starka.

— Izredno bo vesel in srečen, če se bo seznanil z vami, gospodična. — Nato je pa zaključil mlatičem: — Hej, možje, odpočijte se nekoliko. Dajte ga par poličev na zdravje gospe Kolomer in na zdravje njene vnučkinje.

Zatem so se odpravili množico mlatičev proti hiši. Vsi so stali kot okameneli, ko so videli nebeško Marijino lepoto.

— Mlajši božja, kako je lepa — je šepnil ta ali oni in vsi ostali so mu pritrčili.

Edinole eden med njimi je stal sklonjene glave ter gledal v stran. Bil je nekoliko boljše obleden, kot so bili ostali. Njegov obraz je bil pa grdo nakažen. Rana poleg rane, nekatere napol zacecljene, nekatere odprte. Zastran prahu je nosil obvezo preko lica, toda iz za obveze je bilo natančno videti strašne brazgotine.

(Dalje prihodnjic.)

Izpred sodišča.

Krvava "rihta" v mlinu.

Naveličal se je mož svoje žene, zasnil čedno mlinarjevo hčer in jo vabil, da bi mu prišla za gospodinjico. Ker pa v Sloveniji, posebno po deželi, te mode še ni, in ker je imelo dekletu tudi, kot trdi obtožene, svojega fanta, mlinarja, ki pa je bil takrat ravno v zaporu, ker je nekoga "štesnil" v trebuh, ni uslišala. Prišel pa je ženin Blažekov iz Brukov, ki je bil že precej časa v Ameriki, zopet k mlinarjevi Julki in ji, ko ga je ta zopet zavrnila, zagrožil. Kaj ne maraš mene, Ogrineca imaš. Povem ti pa, da Ogrinec še ne pozna Amerikancev. Imeli smo že tajno sejo in po ameriškansko bomo z njim postopali. Naredi se to po noči, kar na tihem in zjutraj ga ni. V mlinu bomo djali, če pa ne bo šov, bomo pa pri vas krvavo "rihto" naredil in zjutraj ga ne bo. To pa tako gotovo, ko tu stojim in bom umrl! Prišel je Blažekov pred dvema leti res iz Amerike, vendar ni tako nevaran kot zveni ta grožnja. Bil je tudi res "fest" pijan, toda preveč je govoril in zhalo so se ga, dasi je bilo govorenje to v neumnosti. Obscjen je bil na 6 tednov in bo plačal še nekaj stroškov.

Huda gostilničarka.

Carinik Alojzij Hrvat je lovil 2 sumljiva možka, ki sta prišla kot tihotapca preko meje. Zalotil ju je v gostilni Albine Vidrihove na Planini. To pa je Vidrihovo tako ujezilo, da je nabrnila carinika z besedami: Kaj bo ta huduč tu norel in lovil ljudi po gostilnah, na mejo naj gre, kamor spada! Žena je trdila, da ni imel bluze in kape, kar pa ni držalo in bo plačala za te prehitre in nepremišljene besede 100 Din globe.

Drago pismo.

Posestnik France Volčič, vulgo Sorškov, in Jože Avguštin, železniški čuvaj, vulgo Kalanov iz Goronje vasi, sta pisala predstojniku škofjeloškega sodišča pismo, v katerem sta očitala nadsvetniku Žumru, da drži z Volčičevo ženo, dasi se pajdaši z drugimi, zato ker mu nosi maslo in jajca. Volčič je bil namreč že enkrat pod kurateljo in ni izključene, da se mu to ponovi. Soobtožena Gasper Karlin, vulgo Plevnar, gostilničar in župan, in pa Franc Porenta pa sta bila soobtožena, ker sta govorila, da se je dal nadsvetnik podkupiti, da bi izkoristil. Natančna preiskava je ugotovila, da so bila vsa ta sumničenja le prazne besede zavisti in zlobe. Obsojena sta bila Franc Volčič in Jože Avguštin na 14 dni zapora. Karlin in Porenta pa sta bila oproščena, ker se jima krivda ni mogla dokazati.

14 parov konj

sta pomagala iztihotapati čez mejo v Italijo fin. prip. Ludvik Podobnik in Rus Beja Palahov. Bila sta obsojena vsak na 3 mesece težke ječe in morata plačati 436 Din za ubožni zaklad v Cerkljici.

Drage kupčije.

Ključavnikar France Kosmač je kupil od delavca strojnih tovarov in livarn J. Vidmajerja v Ljubljani 34 rešet in 4 obročke za šteditilnike, vredno okrog 2000 Din, in od nekega neznanega delavca pa 75 kg stare medenine. Izkazalo se je, da je bilo to blago ukrade. Obsojena sta bila Jože Vidmajer na 6 tednov težke ječe, Kosmač pa radi nakupa sumljivega blaga na 10 dni zapora.

Prilika in potreba

sta dovedli elektromoterja J. N., da je vzel tvrdki Leopold Tratnik v Ljubljani 4 medene svetilnike, vredne 400 Din obtožene je priznal in povedal, da je bil brez službe in v skrajni potrebi. Z ozirom na te okoliščine je bil obsojen samo na mesec dni težke ječe.

Venec — konjakih podkev

je pobasal kovaški mojster iz Brukov Janez Jenko v trgovini "Merkur" v Kranju. Dasi je bila precejšnija gnučja, bil je ravno tržni dan, je videl tatu tudi lastnik kovačev Sevnik. Skočili so za njim in že pred sosodovo trgovino so zalotili Jenko, ki se je živahno razgovarjal s tretjim kovačem Blažinom iz Šenčurja. Kaj sta govorila, se ne ve, pač pa trdi, Blažim, da je očital Jenku, da lahko poceni dela, če tako kupuje Jenko je obdobil Blažim solivdve, češ, da sta bila domenjena, česar

pa ni mogel dokazati, in je bil Blažim oproščen, Jenko pa je do bil 14 dni strogega zapora.

Prepoden vlomilec.

Ko je prišla Helena Jančarjeva iz Besnice s polja donov po malo južno, je naštel na tatu, ravno ko je ta skočil skozi okno. Ko jo je tat ugledal, je pobegnil v šumo, toda bilo je prepozno, dekleta ga je spoznalo. Bil je domačin in je že pri hiši delal. Gvido Božič je spočetka trdil, da on ni bil in ni hotel od tativne niesar slišati, končno pa se je pred jasnimi dokazi upognil. Ukradel je Janezu Jančarju 1200 Din gotovine, pri oknu pa je imel pripravljeno še harmoniko in lovsko puško, kar je že vrgel skozi okno, pa ni mogel vzeti, ker ga je deklet prepoznalo. Obsojen je bil na 8 mesecev težke ječe in mora plačati Jančarju 1325 Din, v kateri pa se mu všteje prirediteljski zapori.

Uspešen priziv.

Janeza Barleta je tožila Marija Javhova, da jo je pred Marinškovo gostilno v Naklem na Gorenjskem tako neljubuzivo podrl na tla in jo pri tem tako nežno pograbil, da je bila vsa pisana. Barle je por v 100 Din globe, s čimer je bil obsojen v Kranju na 1 teden zapora in mora plačati ženi za obličje 120 Din. Mež pa se je pritožil in je pojasnil dejanski stan povsem drugače. Starega Javha, ki je pijan silno siten, je vrgel dvakrat iz gostilne, ker je sitnaril med gosti. V tem je prišla Javhova žena, huda in razposajena, tudi že malo vinjena — kar se pri njej, kot pravijo sosode, večkrat zgodi — in je napadla skupno z možem Barleta. Barle ju je odval, seveda ne baš ljubuzivo, in pri tem je žena dobila poškodbe. Senat je spremenil enotedsenski za Barle gotovo tudi zadovoljen.

SLOVENCI V GREATER NEW YORK!
Na prodaj Liberty touring kara v zelo dobrem stanju. Cena \$300. Za resnega kupca se po dogovoru pripeljem z njo v soboto ali nedeljo v New York. — Jože Zelene, 62 Prospect St., Greenwich, Conn. (20-21-11)

VABILO

na 9. avstro-ogrsko veselico, ki jo priredi "Österreichischer Männer Kr. U. V." v Labor Lyceum, Myrtle & Willoughby Avenues, Brooklyn, N. Y., v soboto 24. novembra 1923.

Na programu je zanimiv sprevid v narodnih nošah 18. stoletja in kraljevo ženitovanje. Vstopnice vnaprej po 50¢, pri blagajni pa po 75¢. Dve godbi Melters Orchestra. Začetek ob 7.30 zvečer. (20-21-11)

Naznanilo.

Rojakom v Duluth-u in železnem okraju Minnesota naznanjam, da sem odprl moj urad na 215 Torrey Building, Duluth, Minn., kjer sem na raspolago rojakom v vseh zadevah.
GEO. L. BROZIOH.

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo "PESMARICA GLAZBENE MATICE"
Za štiri moške glasove
Uredil Matej Hubad
Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi s notami.
Cena s poštnino \$3.00.
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Izšel je

"Slovensko - Amerikanski Koledar" za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.
SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :
NAROČITE GA ŠE DANES.
Cena s poštnino 40 centov.
Za Jugoslavijo je ista cena.
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Izšla je nova izdaja

"PESMARIGA GLAZBENE MATICE"

Zbori za štiri moške glasove.
Uredil MATEJ HUBAD
Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi s notami:

- 1. Na dan; 2. res očeni bi se; 3. Kasen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o belih hčic; 8. Prošnja; 9. Dan slovenski; 10. Tihl veter od morja; 11. Še ona; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj solnce; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastrček; 19. Rožmarin; 20. Cerkevica; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danic; 24. Savska; 25. Oblaček; 26. Planinska roža; 27. Hercegovska; 28. Ljubzen in pomlad; 29. Rožica i slavuj; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na groblju; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Ustihl nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokal; 49. Jas bi rad rdečih rož; 50. Zdravica; 51. V uraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vrgel se povrne; 54. Vinaka; 55. Oj deklet, kaj s tak šalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdam v rute; 59. Slovenec, Srb, Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni cvet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pravičnik; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Sloveni; 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotnikova pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. Uboj; 78. Večer na Savi; 79. Zrinski, Frankopanka; 80. Šte čutiš Srbije tužni; 81. Pobratimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tihl noč; 85. Milica; 86. Njaj; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubzen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva imela slonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94. Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubzen si ostala kraj; 97. Pod oknom; 98. Ljubzen in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Rastanek; 101. Svrčanje; 102. Tam gdje stoji; 103. Prejla.

Cena s poštnino \$3.

"GLAS NARODA"

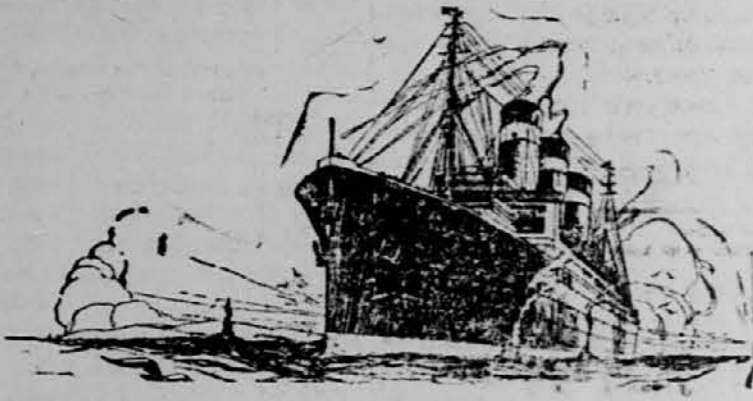
82 Cortlandt Street New York

Kretanje parnikov - Shipping News

24. novembra: Majestic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg; Hamburg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen; New Amsterdam, Bourgne; Tyrrenia, Cherbourg.	Muenchen, Bremen; Lapland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.
27. novembra: Berengaria, Cherbourg.	13. decembra: George Washington, Cherbourg; Bremen; Hansa, Hamburg.
28. novembra: Pres. Garfield, Cherbourg.	14. decembra: Andania, Cherbourg.
5. novembra: Albert Ballin, Cherbourg; Hamburg; Mongolia, Hamburg.	15. decembra: Majestic, Cherbourg; Derfflinger, Bremen.
30. novembra: President Wilson, Trst.	19. decembra: Pres. Monroe, Cherbourg; Orbita, Cherbourg; Hamburg; Veendam, Boulogne.
1. decembra: Leviathan, Cherbourg; La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg.	20. decembra: Cleveland, Cherbourg; Hamburg.
5. decembra: Pres. Polk, Cherbourg; Bremen; Pres. Arthur, Bremen; Bremen; Colombo, Genoa.	22. decembra: Berengaria, Cherbourg; America, Cherbourg; Bremen; Albania, Cherbourg; Seidlitz, Bremen.
6. decembra: Thuringia, Hamburg; Minnekahda, Cherbourg; Hamburg.	26. decembra: Chicago, Havre; Pres. Van Buren, Cherbourg; Canopic, Cherbourg; Hamburg.
7. decembra: America, Genoa.	27. decembra: Westphalia, Hamburg; York, Bremen.
8. decembra: Aquitania, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen; Rotterdam, Boulogne.	28. decembra: Martha Washington, Trst.
11. decembra: Suffren, Havre.	29. decembra: La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg; Bremen; New Amsterdam, Boulogne.
12. decembra: Paris, Havre; Pittsburgh, Cherbourg; Hamburg; Pres. Adams, Cherbourg.	

Preživite Božič v Jugoslaviji

Potujte z ameriškim vladnim parnikom.

ČE HOČETE obiskati to leto Jugoslavijo, če hočete preživeti Božič s svojimi dragimi v stari domovini, napravite sedaj načrte. Za one, ki bodo odpotovali, bodo preskrbljene na ameriških vladnih parnikih posebne udobnosti. Več božičnih odputij.

S. S. LEVIATHAN — odpluje 1. decembra
S. S. PRESIDENT ARTHUR — 5. decembra
S. S. GEO. WASHINGTON — 12. decembra

Zveze z Jugoslavijo iz Cherbourga ali Bremena. Uradniki United States Lines bodo skrbeli, da boste varno dospeli na določeno mesto. Če hočete, da se vam bodo uresničile te lepe sanje — pošljite takoj k bližnjemu gentu ter si preskrbite prostor — sedaj.

UNITED STATES SHIPPING BOARD
45 Broadway New York City
Lokalni zastopniki v vseh mestih.
Upravitelji za
UNITED STATES SHIPPING BOARD

V ali IZ JUGOSLAVIJE

Kupite vnaprej plačano karto svojim sorodnikom za naše črte.

WHITE STAR LINE
New York — Cherbourg
Majestic 24. nov.; 15. dec.; 12. Jan. (Največji parnik na svetu).
Olympic 1. dec.; 1. mar.; 22. mar.

AMERICAN LINE Joint WHITE STAR LINE Service
New York — Cherbourg — Hamburg
Canopic 22. nov.; Mongolia 29. nov. Minnekahda (3. razred) 6. dec. Pittsburgh 12. dec.

RED STAR LINE
New York — Cherbourg — Antwerp
Poland 5. dec.; Zealand 22. dec. Gothland 9. jan.

Dobra hrana. Zaprli prostori. Velika števila štirilicna. Oglaste se pri lokalnem agentu ali pri PASSENGER DEPARTMENT, No. 1, Broadway New York.

POTOVALNI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašteni nabirati naročnine za "Glas Naroda", so: Joseph Černe, Anton Šimčič in Joseph Šmalzel. Upravništvo.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, priligi in drugih stvareh. Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati valed naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu. Tudi oni ki še niso ameriški državljan, morejo potovati v stari kraj za obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.
Kdor želi dobiti svedčilo ali pa svedca iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna krovta znaša 6426 novih priseljezov. Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

French Line

New York, Plymouth, Havre, Paris
PARIS ..... 12. decembra
New York, Havre, Paris
ROCHAMBEAU ..... 24. novembra
LA SAVOIE ..... 1. decembra
SUFFERN ..... 11. decembra
New York, Vigo (Spain), Bordeaux
LA BOURDONNAIS ..... 27. nov.
Pisite na navodila lokalnih agentov ali na direktorju 19 STATE STREET, NEW YORK

POTREBUJEM

ljudi za delo v šumi. Jaz sem se spet vrnil nazaj na Camp 57 kakor sem bil in bi želel, da pridejo vsi fantje nazaj, ki so že pri meni delali. Jaz sem skrbel, da bo za vse prav. — Frank Lonchar, Box 73, Camden on Ganley, W. Va. (21-23-11)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih potrebo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem
Uprava "Glas Naroda"

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA
Najnovejša ilustrovana izdaja. Vsebuje 308 strani.
Cena s poštnino \$2.
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St.
New York City, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"